

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

INTENCIONS

ELS RICS D'AQUEST ANY

Han estat, els d'aquest any, els d'aquest Nadal, els rics més vils, els més repugnants, els més miserables.

Aquest any hem tingut República. No la que esperàvem, la que volíem — perquè nosaltres la volíem més recta, més justícia, amb menys pudor de capellà i de burges —, però República. I la República ha servit per fer-nos veure com són els nostres rics, qui són els nostres rics. Ha servit per despullar-los als ulls del poble. No per despullar-los materialment — que això ja procuren ells que no sigui, portant el capital a bancs estrangers i procurant sumir el país en la misèria —, sinó per despullar la seva ànima. La seva ànima catòlica, apostòlica i romana; la seva ànima com una latrina, curulla d'immundícia.

A pesar del to francament burgès i conservador que en implantar-se prengué la República, els rics es dedicaren immediatament a boicotejar-la, a fer-li la vida impossible.

Era natural que després de l'actuació d'un rei lladre que amb els seus ministres i amb els seus rics s'havia dedicat amb gran èxit a tota mena de negocis bruts, el país caigués en una gran misèria. Els rics no feien res per remeiar aquesta misèria, per ajudar a passar-la.

Els rics estaven desesperats, enfollits — grotescament enfollits — perquè s'havien quedat sense rei i temien quedar-se sense capellans. Ja veïeu si són imbecils, que no poden viure sense capellans i sense rei.

I, monàrquics i clericals per essència i po-

tència, crearen a Espanya un ambient d'inquietud, de recel, de desconfiança, fomentaren el disturbí, les vagues i la misèria per obstaculitzar el camí de la República.

Què han fet els rics, aquest any? Què

han fet aquest Nadal? Què han fet pel pobre, pel que pateix fam i fred? Què han fet en nom d'aquell déu d'ells que patí fam i fred d'infant i que, home, fou crucificat per aquells jueus que tant s'assemblen als

nostres rics d'ara? Què feien en nom d'aquell Crist al qual avui ells, els rics catòlics, apostòlics i romans considerarien com un revolucionari i aplicarien la llei de fugues.

Perquè el catolicisme d'aquesta gent és més amic de la negra sotana del capellà que de la blanca túnica de Jesús. Perquè és un catolicisme fet d'intransigència, de negror, d'amor al diner, d'incomprensió, de manca absoluta d'intel·ligència, d'odi al pobre. És aquell catolicisme vil i estúpid de confessionalari i sagristia, de "Roper" i de "Junta de Dames".

Què han fet aquests catòlics? Què han fet aquests rics? Posar-se al costat de tota la capellanada que encara — ni amb República! — no hem pogut treure d'Espanya, oferir-s'hi en tot i per tot, posar-se al seu costat, obrir-los les seves caixes de cabals, que mai no han obert en una vaga, que mai no s'han obert per als pobres.

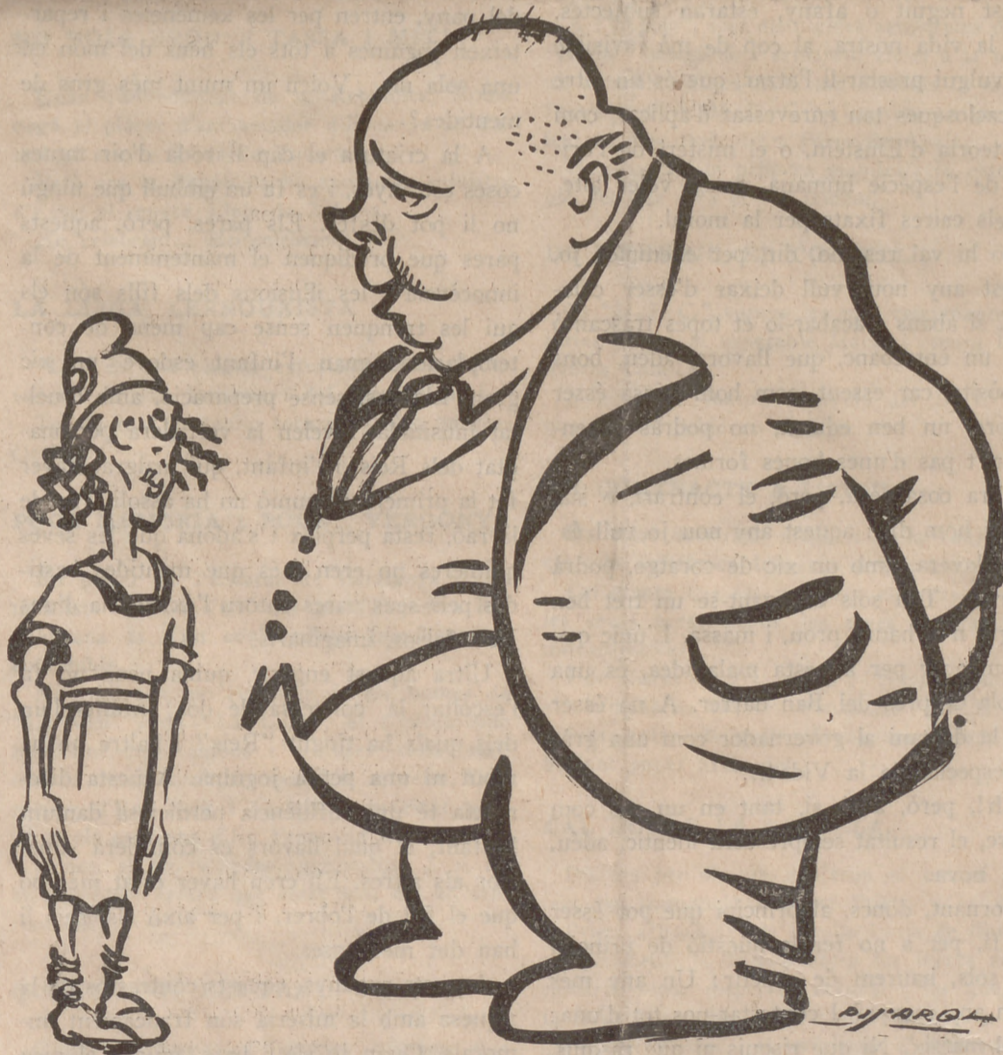
I han acabat aquella comèdia repugnant de la caritat elegant, aquella caritat que donava algun pa, algun pot de llet, alguna samarreta, alguns bons de pa i arròs... als pobres que anaven a missa cada dia — com si no tinguessin altre mal-de-cap —, i eren casats com déu mana.

Aquest any no n'han volgut saber res dels pobres. Aquest any tot ho han donat als capellans, tots els diners se n'han anat en aquesta capta que amb tant d'èxit ha organitzat l'Església. L'Església, pobra! fa llàstima.

Els pobres, no. Els que no tenen pa i tenen fred, els que no tenen casa ni abrigo ni consol, aquests no en fan, de llàstima.

Aquests, als rics catòlics, apostòlics i romans els fan fàstic.

Lluís CAPDEVILA

Certs republicans d'ara

—No hi fa res que tu t'aprimis, mentre m'engreixi jo!

Hoste de Barcelona—hoste il·lustre i estimat—, ha estat aquests dies passats Manuel Azaña, cap del Govern de la República
A l'escriptor i al republicà, el nostre fervor i la nostra amistat.

El galldindi republicà

Per fi, aquest any ens menjarem el galldindi republicà, que tantes vegades ens havia promès Lerroux sense complir i fer efectius els seus oferiments.

No és gràcies a Lerroux ni a cap altre capítol que el gall que aquest Nadal rostirem, serà republicà.

La gorra frígia al gall la hi hem posat nosaltres, és a dir, el poble, i no pas cap santó ni patum de les que tant prometen i mai no donen res, ni el bon dia.

Gràcies al nostre esforç i al nostre sacrifici els de dalt han arribat a tastar el torró del pressupost, i el seu dinar pasqual d'enguany serà de capó o de faisà.

El capó els podrà suggerir imatges referents a llur impotència revolucionària, i el fastuós plomatge del faisà pot recordar-los la buïda brillantor de llur oratòria.

Els no tenien gaire pressa en què vingués la República.

De galldindi sempre se n'atipaven. I fos republicà o monàrquic, la qüestió era que el galldindi no faltés a taula mai.

Lo llastimós fóra ara que els que han portat les gallines republicanes no tinguessin un pollastre per acomiadar l'any que se'n va i saludar al que ve.

L'atur forçós que castiga a la classe obrera, ens fa témer que seran molts els treballadors que es trobaran en aquest cas.

I és en ells en qui avui pensem. I és l'espectre de llur misèria i llur fam terribles el que ens enterboleix l'alegria de tenir República i una mica més de llibertat.

Per Any Nou

Un any més o un any menys?

Aquesta qüestió, un si és o no és filosòfica, eterna com l'Eternitat mateixa, és pariona d'aquella que promougué el dubte de primàcia de l'ou o la gallina, i amb certa analogia, amb la que capgirà el cervell d'aquell pobre Príncep de Dinamarca que ens descobrí un tal Shakespeare, que, segons diuen, era el Benavente d'Anglaterra.

I fatalment, com si fos un axioma del Coran aquest capgirell es remou constant, cada anyada, en arribar la fita del calendari.

Nosaltres, la veritat, si ara, com cada vegada, volem tornar a pensar en la solució concreta, no sabem quina triar, car si per una banda diem que les esperances en tots els factors, llevat dels de l'Estació, en arribar un Any nou, són sempre esguardant el futur que és l'ignot, fins per les sogres, per altre so, pensem que les il·lusions que animen les esperances, són fonamentades en el passat, que és sabut.

I el passat produeix enyors, no tan sols perquè ha passat, sinó perquè ja no pot passar. Ja ho podem repetir, ja, allò que per Any nou, vida nova, que una cosa és predicar des de dalt de la trona, i l'altra que et tirin trona avall, encara que amb les dues quedés tronat de la mateixa mena.

I hem aïllat la fase de la vida celibatària car, mantes vegades, la vida nova per ells es transforma en un lligam de la vella, i precisament pels que més es proposaren sortir-ne, de la vella.

Hom pot replicar: i bé, serà vella pels altres, no pas pels que, de cor, la fem o volem fer-la nova. Parlem-ne, d'això, però

Nova o novella, la vida, per variants que hom vulgui posar-hi per amansir-la, és sempre la mateixa. Com el menjar sempre és el menjar.

I així com el menjar es pren i s'engoleix més o menys a gust, segons el cuiner o cuinera que el faci, la vida es dura més o menys bé, segons faci el cuiner d'ella, que és un mateix.

Això no és pas nou, puix ja ho digué Plutarc en un moment d'oci.

Afegirem, doncs: sols en tenim una de vida que sabem, per bé que els espiritualistes sostenen una tesi contrària. Sobretot, quan, emocionats i espurnejant-los els ulls de joia, senten com a resposta a llurs invocacions la lleugera i clàssica bellugadissa de la taula hipnòtica.

Clar que hi ha excepcions, per exemple, la dels gats dels frares, que, com llurs companys de raça, poden tenir-ne set, també, de

vides; però aquestes són quantitats nominals, imaginàries, i per tant, malgrat puguin servir com inflació de moviment per un balanç de Societat anònima, no deuen comptar-se a les resultes del ròssec.

Sens apartar-nos, doncs, del camí natural, de la carretera ampla i conservada per a una planera circulació, tenim que la vida no pot pas ésser alterada a caprici, mentre és la Vida.

Ara, si per vida nova hom significa un canvi més o menys fictici de llurs costums, admetem-ho. No ens costarà pas tant com si ens entestem a cercar-hi un desllorigador

Recordem, però, alhora, que l'hom, o la dona, que per aquest cas sí que és igual, és un irracional de costums. Podrà haver-hi, això sí, un propòsit, una voluntat. Però aquest neguit o afany, estaran subjectes, com la vida nostra, al cop de mà invisible que vulgui prestar-li l'atzar, que és un altre trencaclosques tan enrevesat d'aplicar, com una teoria d'Einstein, o el misteri de l'origen de l'espècie humana, sense voler alterar els caires fixats per la moral.

No hi val res, no, dir, per exemple: jo, aquest any nou, vull deixar d'ésser calavera, si abans d'acabar-lo et topes trasantó amb un entrebanc, que llavors, adéu, bons propòsits, car essent, com hom pensa ésser sempre, un ben educat, no podràs desentendre't pas d'unes bones formes.

Altra cosa serà, però, el contrari, o sia, que si hom diu: aquest any nou jo vull ésser calavera, amb un xic de coratge, podrà ésser-ho. Tan sols engegant-se un tret ben dirigit, n'hi haurà prou, i massa. L'únic que pot mancar per aquesta mala idea, és una pistola després del Ban darrer. A no ésser que la demani al governador com una gràcia especial de la Vida!...

Ah!, però, això sí, tant en un cas com l'altre, el resultat sempre serà idèntic, adéu, vida nova.

Tornant, doncs, al principi que pot ésser del fi, per a no fer la qüestió de principi tan sols, haurem de repetir: Un any més o un any menys? I contestar-nos tot d'una: és el mateix. Ni que risquis ni que rasquis, fet i fet, hem de fer el de sempre...

Sobretot els que, fatalment també, som dels signats amb el dit escolpidor del Destí, amb allò tan suat i antipàtic, que fa:

"et guanyaràs el pa amb la suor de la teva front".

**Ha dimitit el senyor Anguera de Sojo, governador catòlic, apostòlic i romà.
Ja fa temps que ho esperàvem.**

Ja estava fresquet, ja, el que va inventar-ho això. Ens plauria molt veure'l a ell, ara amb nosaltres, a veure quina cara feia

I menys mal els que, malgrat sia de pes escurçat, ens el guanyem un pa, amb tot i patir una gana de tres pans...

Així, doncs, per Any nou... què corri.

LLUÍS RAMÍREZ CARULLA

La Festa de Reis és immoral

Aquesta mitja dotzena de paraules que no tenen res de subversives ni poden capgirar l'ordre natural de les coses han tingut la facultat de fer escriure dos companys meus

Els dos companys esmentats són lliguers, devots de la clàssica escudella i del tortell, amants del patufisme, pessebrisme i paralisme, i conservadors fins el moll dels ossos. Jo prego al lector que no em faci cap retret a causa d'aquestes amistats. Hom, durant el transcurs de la seva vida, està exposat a sofrir una dissort o altra, i el tenir amics conservadors n'és una de ben grossa.

Jo he dit que la festa de Reis és immoral, i ho mantinc. I ultra la festa de Reis, també ho és el "Santa Claus" anglès, americà i alemany. És immoral, perquè és un engany, una farsa, una mentida; i tot el que no estigui bastit damunt els fonaments de la veritat és intolerable, és immoral.

Em fa pena sentir els pares enganyar llurs fills amb paraules tan poca-soltes com aquestes: "Nen, mira què t'han dut els Reis". L'infant, qui llavors està en una edat perillosa, rumia, barrina i tracta d'esbrinar quina mena d'éssers sobrenaturals són aquests Reis. Hom els diu, entre altres bestieses, que són uns "senyors" que passen per sota les portes, s'introdueixen pel forat del pany, entren per les xemeneies i reparteixen joguines a tots els nens del món en una sola nit. ¿Voleu un munt més gros de mentides?

A la criatura el cap li roda d'oïr tantes coses estranyes, i es fa un embull que ningú no li pot desfer. Els pares, però, aquests pares que prediquen el manteniment de la innocència i les il·lusions dels fills són els qui les trenquen sense cap mena de contemplacions quan l'infant esdevé un xic gran. Llavors, sense preparació, amb crueltat inusitada, revelen la verdadera personalitat dels Reis, i l'infant, qui malgrat haver fet la primera comunió no ha assolit l'ús de la raó, resta perplex i s'adona que les seves quimeres no eren més que mentides bastides pels seus pares entorn l'existència d'uns Reis falsos, imaginaris.

Ultra aquest engany, quina pena no fa l'escoltar la conversa de dos infants l'un dels quals ha tingut "Reis" i l'altre no ha rebut ni una petita joguina. Aquesta diferència té una influència perniciosa damunt l'infant, el qual llavors es considera superior als altres. Ell creu haver estat més bo que el fill de l'obrer, i per això els Reis li han dut més coses.

Aquests enganys, aquests contrastos de la riquesa amb la misèria són francament immorals. Quan jo sigui pare, pujaré el meu fill dient-li sempre la veritat. Li diré que els Reis no són més que una mentida enginyada per quatre ximplers, li diré que el fill de l'obrer és tan bo com el del ric, i li diré la veritat per damunt de totes les coses.

H. C. SANTEUGINI

Veus del poble

El poble no hi estava fet, a cridar. S'havia passat set anys amb mordasses a la llengua, i ja no recordava com es donava un crit. Els visques, per ell, no existien. Els moris, tampoc.

Tan sols un determinat sector se'l prenia, aquest luxe: els senyors. Els senyors, els mitjos-senyors i els aprenents d'ésser-ho. Tots aquests, de tant en tant, estaven d'enhorabona. Cada temporadeta anaven a victorejar, a aclamar al borbó, al dictador o a un altre miserable qualsevol de la colla de cretins.

Però allò no era la veu del poble. Allò eren una col·lecció de veus raquíiques i forçades que bramaven per fer bonic. Veus pagades, veus indignes, veus miserables de poble ranci i rastrer.

El memorable 14 d'Abril fou quan per primera vegada el poble, la veu del poble, deixava sentir-se de veritat. El seu crit de justícia omplia de triomf les vies més populoses de la ciutat que es regenerava amb aquella gesta magnífica.

I no eren pas aquelles, les veus que més iraven als covards defensors d'un règim corcat i podrit. Ço que més els desesperava, que més els tenia fora de si, era aquell "mori Cambó" constant que la multitud llençava ardida amb tota la força dels seus pulmons. Era un crit que sortia de dins, un crit la veu del qual s'anà formant a còpia d'anys, i ara esclatava com una maledicció merescuda.

El poble ho volia així, i així s'expressava.

D'aleshores ençà creuen alguns que aquell poble honrat, aquell poble que durant set anys ha portat mordasses a la llengua, ja no pensa igual.

El poble és el mateix. Està disposat, si és precis, a tornar a la Rambla amb els seus crits, amb les seves banderes, amb els seus sentiments de regeneració.

Vegi's, si no, com es va comportar darrerament amb motiu de l'arribada a Barcelona de l'il·lustre Manuel Azaña.

Una enorme multitud l'anà a rebre. Una gentada imponent no es cansà ni per un instant d'aclamar-lo i aplaudir-lo al seu costat. Aquelles espontànies manifestacions d'entusiasme, portades a l'efecte sense preparatiu, sense necessitat de què es concedissin hores no sol·licitades de permís en el treball, era, una vegada més, la palesa demostració de la simpatia que té el poble vers els homes que el governen.

I aquella compacta gernació aplaudia frenèticament, mentre tornava a repetir-se l'esplendorós i emocionant espectacle del 14 d'Abril, sentint-se, com en aquell dia, els insistents crits de "mori Cambó", hom pogué perfectament donar-se compte que en els balcons de les cases de senyors — dels senyors, dels mitjos senyors i dels aprenents de senyor —, no sortia ningú a veure o a interessar-se què eren, què significaven aquells crits de joia.

El poble, en veure aquella indigna actitud, començà a insultar-los durament, gràficament.

Si les paraules que els varen ofrenar no els han fet caure la cara de vergonya, indubtablement és que de vergonya ja no en tenen gens. La degueren perdre per aquells dies en què, oblidant la seva categoria de burgès, sortien al balcó — aquest mateix balcó, ple de banderes i drapots — a cridar com uns energúmens celebrant l'arribada d'un idiota qualsevol amic d'ells.

Sort que els brams d'ase no arriben al cel, per molt que un es tingui per catòlic.

AGUSTÍ COLLADO

Madrid vist per una escletxa

NO SEMBLA VAL A PRECIPITAR-SE

Alguns diputats de les Constituents, que no es fan pas la il·lusió d'anar a la reelecció, estan esverats davant la possibilitat que s'escurci la vida d'aquesta legislatura.

Perquè, és el que deia un d'ells: —Si es dissolen les Corts així que s'hagin aprovat les lleis complementàries, ¿com podem portar a cap tot el que hem promès al poble?

A dir veritat, com que per ara no han complert res...

L'ÈXIT DE "LA CORONA"

Als cercles literaris de Madrid s'ha comentat molt favorablement per a Catalunya l'afectuosa acollida dispensada per Barcelona a Manuel Azaña i a la seva obra "La Corona".

Amb aquest motiu, hom comentava si els polítics deuen dedicar-se a la literatura o al teatre.

—¡Qué quiere usted! — deia un diputat del vell règim. — ¡En este mundo, todos tenemos nuestro violín de ingreso!

Rigorosament autèntic.

LA RESURRECCIÓ D'EN CAMBÓ

Els elements de centre-dreta, organitzats entorn de Lerroux, es troben en un conflicte.

Tot és fer anar amunt i avall noms dels ministres que podria acabillar el fundador del partit radical. Les càbales prenen cos, però, descartat el nom del senyor Alba, hom ha pensat en En Cambó per a la cartera de Finances, i sembla que, una vegada més radicals i lliguers sostenen un flirteig que podria traduir-se en prometatge i fins en amistançament, quan no en matrimoni legítim.

—Así — deia un catalanòfob — si mañana en el Ayuntamiento de Barcelona no pudiera pagar el cupón y hubiese de recurrir al Banco de España, Cambó haría lo que Prieto!

Ja veuen, doncs, el cartel que els seus amics de Madrid fan a En Francisquet.

Correu de l'Estranger

L'ESDEVENIDOR D'EUROPA

Nosaltres hem renegat sempre i renegarem de la civilització burgesa, creien que ha d'ésser substituïda, evolutivament, per una altra de tipus collectivista. Però, en canvi, no voldríem pas que aquesta civilització burgesa, a Europa, fos substituïda per una altra civilització, no europea, de tipus igualment burges.

Europa passa, sens dubte, un mal moment. L'endemà d'una guerra es caracteritza, gairebé sempre, per una invasió de pessimisme. I segons la importància d'aquesta guerra, el pessimisme assoleix ja un poble o diversos pobles, ja un grau més o menys elevat.

Després de la guerra de 1914, que fou gairebé universal, la decepció i la fatiga han esdevingut generals al nostre continent. Europa — diuen — està perduda. I hom cita, a aquest propòsit, la cèlebre definició d'un escriptor francès segons el qual Europa no és més que una petita península del continent asiàtic.

Segons aquesta manera de pensar, els pobles de la vella Europa no tindran en l'esdevenidor cap importància. No la tindran des d'un punt de vista econòmic, ni polític, ni de les lletres, com no la tenen tampoc des del punt de vista geogràfic.

L'expansió colonial europea toca a la fi. L'Imperi britànic — l'edifici més sòlid de la civilització occidental — es desfà. Àsia, Xina, l'Índia s'emancipen de la tutela europea. El cor mateix de la civilització es desplaça: de París o Londres passa a Nova York o a Washington.

Però no hi ha una mica de fantasia en tot això? Els pobles de tot el món, en efecte, seguint els principis universals de la Revolució francesa, van alliberant-se de dominis històrics. Els drets de l'home s'estenen també als pobles. Però en aquests mateixos pobles resta pregonament gravada, per sempre més, l'empremta de la civilització occidental.

Quant als Estats Units... I bé, la petita península europea del continent asiàtic, continua tenint molta més importància, malgrat tot, que el continent americà. Fins des del punt de vista de les aplicacions socials i in-

dustrials de la ciència pura, llevat del telèfon d'Edison, la primacia correspon a Europa. Les primeres locomotrius, els primers automòbils, la T. S. F., el mateix ciment armat, els grans descobridors de la medicina, de la cirurgia, de la bacteriologia — tot o gairebé tot, en fi, on, si no a Europa, ha estat ideat?

Europa continua essent el cervell del món. No és cosa fàcil canviar de lloc un cervell. Es a Europa encara on es troben, en proporció al nombre d'habitants, el més gran nombre de savis.

La societat burgesa està, sí, en franca descomposició. Però cal creure que en una nova civilització més justa i més humana, envers la qual marxem, Europa seguirà essent el cervell del món. I, a fi de comptes, és el cervell que regeix tant els individus com les col·lectivitats.

LA PROTESTA CONTRA UN RÈGIM

El règim feixista, cada dia més descompost per dintre, multiplica les seves arbitriarietats, i les ofenses més vils a la llibertat i al dret dels ciutadans.

Una d'aquestes darreres arbitriarietats, la imposició del jurament feixista als catedràtics italians, ha motivat la protesta unànime de la intel·lectualitat internacional.

No pensen fer constar la seva intel·lectualitat catalana?

AQUEST HO ENDEVINA!

—No cal pensar en una nova guerra europea. Si aquesta, per dissort, arribés a esclatar, el bolxevisme trucaria a totes les portes d'Europa.

Qui es pensen que ha dit això? Doncs, res més que von Hitler, aspirant a Mussolini germànic.

EL SEU CONFESSOR ELS HI DEVIA DEIXAR!...

A l'"Apolo", tres distingides senyoretetes de la "crème" barcelonina armaren, xiulet a la boca, un aldarull de dos-cents mil dimonis la nit de l'estrena d'"A. M. D. G." (La vida en un col·legi de Jesuïtes), d'En Pérez de Ayala.

Heu-vos ací la primera manifestació ostensible del que serà el vot femení.

DE L'ENEMIC, EL CONSELL...

El "D. I. C." vomita les més repugnants injúries contra el venerable Macià i contra l'Esguerra Catalana.

Vagin amb compte, senyors del D. I. C., que amb el poble no es juga.

UN CONTRACTE A L'AIGUA

Ha estat declarada il·legal i nulla l'adjudicació a la Telefònica dels seus serveis a Espanya.

Cal creure que ara acabaran els seus abusos, les seves persecucions, les seves arbitriarietats inqualificables...

I de cobrar els grans sous i "demàs momios" els benemèrits senyors "enxufats" per la dictadura, entre els quals el cognom Rivera tan brillant paper hi ha fet.

CAL DONAR LA BATALLA

Discurs per discurs, preferim el que, el mateix dia, pronuncià Indaleci Prieto.

Prieto afirmà que la batalla havia de lliurar-se fatalment: la batalla entre les forces reaccionàries—mig disperses encara—i les que, el 14 d'Abril, van fer la Revolució; la batalla entre el clericalisme i el socialisme d'esquerra.

Cal donar aquesta batalla, en efecte, com més aviat, millor. Noblement, sense crueltats ni rancors. Però, tampoc, sense lenitats que maten...

QUANTA POR ELS FANI!...

Quan els homes d'Esquerra afirmen que Rússia és una garantia per la pau europea més eficaç que la Societat de les Nacions, hom els acusa tot seguit de comunistes.

I, no obstant...

La dimissió del senyor Anguera de Sojo ha estat una victòria de les esquerres.

No ho oblideu: vulguin no vulguin, aquesta és l'hora de les esquerres.

Botons de foc

Llegim amb freqüència que la policia de la República ha recollit periòdics d'extrema esquerra, com *La Batalla*, *L'hora*, *Solidaridad Obrera*.

En canvi no hem llegit que la policia de la República hagi recollit un paperot que l'altre dia felicitava i encoratjava els que el passat dia vuit bramaven pel carrer insults a la República i passejaven una bandera monàrquica.

Barriobero ha dit al Congrés que els que han servit la monarquia estan incapacitats per servir a la República.

Aquest és un problema: un problema que pot solucionar-se amb una bona escombra.

Penseu que el poble no vol una República de dretes.

Penseu-hi!

El senyor Lerroux ha dit als periodistes, que "havia fet up doble joc amb Maura."

Ull, don Lacandru, que els jocs amb Maura no satisfan al poble i poden ésser peril·losos.

El Nunci del Sant Pare ha visitat al senyor Zulueta, que el Sant Pare no va voler acceptar com a embaixador.

⊞

Segueixen els capellans la seva campanya d'insults i estúpids insults contra la República.

I aquesta llei de defensa? A veure si resultarà que sols pot aplicar-se als republicans!

Cada dia ens penedim més d'haver deixat escapar el rei lladre.

Pels lladres que ha deixat a casa i que no s'avergonyeixen de defensar-lo.

De "Fray Lazo", l'intelligent i vibrant setmanari madrileny:

"No es, no, que falten homes. Es que no se ha pretendido siquiera contar con muchísimos para nada. Es que, por desdicha, no se salió aún de los procedimientos de la monarquía."

El nomenament d'En Carner ha caigut com una bomba entre els bladers d'En Royo Villanova.

A Valladolid estan més desesperats que si haguessin perdut la collita.

Ells, que comptaven amb l'Alba a Finances!

—Heu de seguir la campanya sense cap mena de por! ¿No veieu que la República ens té tanta simpatia?

—Abans, per Nadal, ens enviaven un gall. Diga-li al teu pare que se'n recordi.
—Es que aquest any el gall s'ha tornat republicà.

D'aquesta feta sí que els que han mogut l'aldarull de l'afer Bloch estan ben lluits!

Tant volend eshonorar financierament l'Esquerra Catalana i ve't ací que un representant d'aquest partit és designat per posar en ordre els disbarats de Calvo Sotelo.

I el pitjor per ells és que la Borsa ha acollit el nomenament d'En Carner amb una alça de dos a tres enters!

haveu suat i els heu ben de menester. Les esglésies i els capellans, que els mantinguin els rics, si volen, o que Déu, que ho pot tot, els envii el seu ajut. A vosaltres, dones, si el vostre marit o els vostres fills no treballen, no hi haurà cap ànima bona que vingui a portar-vos el pa a casa. Puix ells, els capellans, si volen viure, que facin el mateix: que treballin. Per altra banda, el fet que el Govern els privi de la subvenció que els passava, no vol dir que quedin a la misèria. L'Església, fins ara, malgrat ésser pagada per l'Estat, no tenia cap servei gratuït. Tot ho feia pagar. Ço que és immoral. Els capellans són els bíblics mercaders que Jesús llençà del temple, car ells mercadegen —com diu Víctor Hugo— amb tot; amb el dret d'ésser cristià, de emmaridar-se, de morir. La religió cristiana no és això, no és fast ni benestar ni ambició; és humilitat, sacrifici, resignació. Però aneu a parlar als capellans d'aquestes coses; semblarà que els parleu de la lluna.

JOAQUIM BÉJAR

—Tant se val, que els Reis no em portin res. Mentre, vós, pare, tingueu la República...

Una gràcia de caritat...

El bisbat de Madrid ha pressupostat per les esglésies de la seva jurisdicció i altres atencions religioses dos milions sis-cents mil pessetes anuals. I degut a la supressió del pressupost de "Culto y Clero", s'ha provocat la necessitat—diu un diari madrileny—del sosteniment del ritu catòlic per donacions directes dels fidels.

El mateix diari publica unes fotografies que ens suggereixen una sèrie de comentaris. En elles es veuen senyoretetes molt distingides amb safates als dits implorant la caritat a la sortida de les esglésies pels pobres capellans i perquè els temples puguin seguir ostentant l'esplendor i el luxe de sempre; perquè les imatges puguin anar ben vestides i enjoiades. Aquestes dames altruistes, però, passen amb les safates plenes de diners davant de pobres éssers que moren de consumpció, i el seu cor endurit no sent la verdadera caritat. El capellà fart, ociós i inútil és per elles més digne que el pobre obrer sense treball i amb fills que li demanen pa. Hi ha una altra "foto" en la qual apareix una pobra dona, una velleta vestida humilíssimament, que deixa amb certa recança el seu òbol en una taula rodejada de senyores que fan cara de no mancar de res. Qui sap si allò que la velleta ha deixat sobre la taula representa el pa dels seus fills de l'endemà; qui sap si són els darrers cèntims d'una setmanada incerta, que la seva ignorància o fanatisme fa que se'n desprengui tan lamentablement. Els cèntims de la pobra obrera serviran per proveir la taula del capellà; contribuiran a donar festes religioses, a vestir d'or les imatges de fusta... I a casa de l'obrero hi haurà fam i fred...

—Guarda els teus diners, bona dona, guarda'ls per tu i els teus, que bé prou els

Fred

Fa fred, molt fred; tothom tremola de fred i es pressent una nevada.

Els mortals afortunats es preparen a rebre aquesta nevada nadalenca i de pessebre arrezerats en les llars amb foc encès al voltant d'una taula opulenta fent xala.

Aquesta gelor que cau aquests dies damunt la ciutat fa pensar en el pobres que es veuran mancats de calor i d'aliment; i el caliu que amoreix aquests jorns les llars i les golafretries de la festa desembral són comunes als homes o haurien d'ésser-ho; esdevenen fatals per als galls i altra aviram.

Enguany el fred té una intensitat melodramàtica que les llums de la ciutat volen poematitzar i no poden; la fredor ha penetrat dins els cors, i tot just poden bategar de compassió davant les taules desproveïdes i els brasers apagats; aquest tradicionalisme pantagruèlic, tan enganxat a l'ànima dels homes, es veurà gebrat, empedreit...

Són tants, els que aquest any no teneñ escalf ni taula, que sols poden fruit del fred, d'aquest fred que convida tant a aparellar-se per abrandar-se d'amor!...

Els que menyspreen la teca del festí i sols cerquen tota la felicitat espiritual de la jornada, s'esgarriaran de fred, d'aquest fred viu que corgela l'esperit i la felicitat.

Els farts que tenen el rebost ben proveït i les cassoles plenes de talls i plàteres de llaminadures a punt, sentiran aquest fred de teatre, de rondalla evangèlica i es fregaran les mans per plànyer els que tremolen sota un portal.

Als rics aquest fred els és mitja vida, perquè poden lluir les comoditats, l'abric de pells, el confort de la cambra d'hivern i la cocot que mantenen tot l'any com una bes-

tioleta de luxe per fer-se passar el fred en les tardes de tedi.

Aquest fred d'esglai que fa tremolar als poderosos i mata als miseriosos, suara intensifica la seva virtut, perquè tothom parli d'ell i perquè s'adonin de la seva autoritat implacable, que pot deixar al descobert a totes les ànimes mesquines, les consciències dels tics: farts que mentre es conforten i s'atipen, els pobres estan sense taula, sense llar, sense abrigalls i moren de fred, de fam i de tristesia...

BALDOMER XIFRÉ

L'Espluga liberal i republicana pot variar-se d'haver estat el primer poble de la Conca de Barberà i uns dels primers de Catalunya que celebrà el primer aniversari de la mort dels màrtirs i precursors de la segona República Espanyola Fermín Galán i Angel García Hernández, amb un dia de dol al qual es sumà gairebé tot el poble, en senyal de festa germanívola i civil, que esporuguí d'una tal manera tota la hipocresia cavernícola que com les ovelles en dia de tempesta s'aixopluguen als seus corrals.

Ressenyarem per damunt els actes que celebraren aquell dia els espluguins, a fi que destaquí de la ressenya feta pels nostres carques a les columnes de "El Matí", que, carregats de bilis, no s'han parat en barres de voler fer veure que en algun dels actes realitzats aquell dia el poble no havia respost i que per l'Ajuntament havia estat un

demostració pura i sublim d'uns ideals que tots els que la celebraren guarden i senten dintre el seu cor. No era a semblança d'aquelles que feien abans tocant sempre campanes tota aquella rêmora que feia ostentació d'uns ideals que no creien ni sentien, lo qual vol dir que escarnien a Crist Redemptor. Doncs, sí; l'Espluga, aquell dia, sense mancar a cap de tots els actes, va donar la sensació d'ésser ja un dels pobles més liberals i progressius de Catalunya i del món; un poble que espiritualment s'ha sumat amb tot l'entusiasme al compàs i al ritme del segle XX.

Organitzada la festa per les Societats "La Coral Esplugina", "Ateneu Republicà Federal", "Obrers jornalers" i "Unió d'aparcerers" i invitat l'Ajuntament, es reuní en sessió extraordinària i acordà per majoria de vots concórrer a la festa, i al mateix temps i per dar millor esplendor a la mateixa, posar en pràctica l'acordat en altra sessió anterior de secularitzar el nostre cementiri.

A les deu del matí s'organitzen les societats nomenades anteriorment, i a les onze surten en manifestació, precedides per les seves respectives senyeres i estandards, a saludar les plaques que donen el nom d'aquells herois caiguts a Jaca a dues de les principals vies de la nostra Vila. Seguidament s'incorporen a la manifestació l'Ajuntament i autoritats de la Vila, i tota una interminable rua de gent s'encamina cap al cementiri, on és llegida l'acta de l'acord prè per l'Ajuntament. Una vegada acabada la lectura del dit document, el poble, amb aquell caire de barricada popular, arrencava la paret que separava els dos recintes, declarant-lo lliure! Així ajuntava lo que havia separat el representant de l'Església de Crist, que, burlant la verdadera ideologia d'aquest redemptor, en lloc d'unir-nos, ens separava inclús després de la mort. El nostre intelligent i eximí Batlle, En Ricard Farré, amb aquella vèrbola càlida i amb aquella pureza de conviccions i de sentiments que fa que la seva paraula sigui tan escoltada i respectada, es dirigí a aquella multitud que invadia el recinte, digué un magnífic discurs, fent reluir la significació de l'acte.

A la tarda, al Cine Francolí, amb un ple a vessar, la Companyia de Joaquim Alonso, de Barcelona, interpretà l'obra "Fermín Galán o los màrtirs de la República", la qual assolí un èxit esclatant i clamorós per part del nostre públic. Entremig de la funció representada i controlada per l'exceles i simpàtica batllessa Na Rosa Tarrats, es féu una recapta per ajudar la construcció d'un monument a Jaca per perpetuar la memòria d'aquells gloriosos caiguts en defensa de la santa Llibertat; es recollí la quantitat de 114 pessetes, les quals han estat lliurades a la comissió organitzadora pro monument, a Jaca.

Per últim, a la nit, al mateix "Cine Francolí", es féu una vetllada literària i necrològica en honor als màrtirs, amb un ple a vessar i en la qual, després de recitar alguna poesia socis de l'Ateneu, hi prengueren part alguns oradors vinguts del Centre Federal de Tarragona, que enaltiren l'acte i l'eximí personalitat de Fermín Galán i de García Hernández. Acabant-se tan sublim i inesborrable acte amb tota harmonia i tranquil·litat, a les dotze de la nit, lo que l'Espluga difícilment oblidarà.

A. R. Y. F.

Ai, República!

—No et voliem així; però malgrat la teva faldilla llarga, ens agrades.

fracàs. Doncs, bé; tinguin ben entès tots els lectors de "El Matí" que —fent honor a la veritat sana que sempre pregonem tots els republicans de bona mena— l'Espluga celebrà aquell dia una festa cívica que ha estat la més gran pel nombre de concurrents i la més magnànima per la seva espiritualitat; la més pura de totes les realitzades dintre la història de nostre poble, per la